

สื่อสิ่งพิมพ์กับการนำเสนอประวัติ วศ.บางแสน สุ่ม บางแสน
Printed Media and the Presentation of the History of Bangsaen
Educational College to Srinakharinwirot University

ทรงยศ บัวเฟื่อน¹

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Songyot Buaphuean¹

¹Faculty of Humanities and Social Science Burapha University

(Received: August 19, 2020; Revised: October 14, 2020; Accepted: February 8, 2021)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับความเป็นมาของวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน สถาบันระดับอุดมศึกษาแห่งแรกในภูมิภาคของประเทศไทย ก่อตั้งในปี พ.ศ.2498 เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการศึกษาเอกสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ที่นำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับประวัติของสถาบันแห่งนี้ ผลการศึกษาประกอบด้วยประเด็นสำคัญ ดังนี้ 1. กำเนิดวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน พบ 2 ประเด็นย่อย 1) จอมพล ป. พิบูลสงคราม ต้องการให้สังคมเห็นว่ารัฐบาลให้ความสำคัญกับการศึกษา จึงเร่งขยายการศึกษา ระดับให้ปริญญาไปสู่ภูมิภาค 2) การสร้างวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน 2. การยกฐานะสู่มหาวิทยาลัย พบ 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) วศ. บางแสน เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว 2) การเรียกร้องให้รัฐบาลยกฐานะเป็น มหาวิทยาลัย 3. จุดเริ่มต้นของแนวคิดการแยกตัวออกเป็นเอกเทศ พบ 2 ประเด็นย่อย 1) ความต้องการให้เกิด ประโยชน์สูงสุด 2) สถาบันมีความพร้อมที่จะเติบโตด้วยตนเอง 4. ปรากฏการณ์หลังการยกฐานะเป็น มศว บางแสน พบ 2 ประเด็นย่อย 1) การแสดงบทบาทสถาบันการศึกษาแห่งภาคตะวันออก 2) การขยาย หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย

คำสำคัญ : 1) สื่อสิ่งพิมพ์ 2) วศ.บางแสน 3) มศว บางแสน

Abstract

This study aimed to study history of Bangsaen Educational College, and upgrade to Srinakharinwirot University, Bangsaen Campus. This study employed qualitative research methodology with documentary study from printed media presenting information about this institute's history. History described 4 stages. First, Origin of Bangsaen Educational College. described into 2 phases: 1) Expansion of a college degree into regional 2) Establishment of Bangsaen Educational College. The Second stage is the College's upgrade to Srinakharinwirot University, described into 2 events: 1) Rapid growth of the College, 2) Request to establish a university. The third stage is beginning of an autonomous concept, described into 2 issues: 1) Needs for highest benefits, 2) Readiness of the College to become a university. The fourth stage is phenomena after being upgraded to Srinakharinwirot University, Bangsaen Campus. described into 2 events: 1) Role of educational institute of the East, and 2) Expansion of internal offices.

Keywords: 1) Printed Media 2) Bangsaen College 3) Srinakharinwirot University Bangsaen Campus.

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำภาควิชานิเทศศาสตร์ (Assistant Professor, Department of Communications)
E-mail: songyot_b@yahoo.com

บทนำ (Introduction)

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2496 จากนั้นอีกราว 2 ปี พล.อ.มังกร พรหมโยธี ขณะนั้นท่านดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ขยายวิทยาลัยวิชาการศึกษา (วศ.) ออกสู่ภูมิภาค โดยใช้ชื่อว่า “วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน” เรียกกันทั่วไปว่า “วศ. บางแสน” ทำให้เปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2498 นับเป็นสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนถึงระดับให้ปริญญาแห่งแรกในภูมิภาคของประเทศไทย ในช่วงก่อนพุทธศักราช 2516 นิสิต บุคลากร และอาจารย์วิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้ง 8 แห่งได้ร่วมกันเรียกร้องให้รัฐบาลยกฐานะสถาบันการศึกษาแห่งนี้ให้เป็น “มหาวิทยาลัย” บริบททางการเมืองในช่วงเวลานั้นเป็นการปกครองโดยรัฐบาลทหาร ผู้นำรัฐบาลคือจอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี เป็นการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีครั้งที่ 2 (ครั้งแรกระหว่างวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ.2506 ถึง 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2514 ครั้งที่สองระหว่างวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ.2515 ถึง 14 ตุลาคม พ.ศ.2516) บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอธิการบดีวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ในเวลานั้นคือ ศาสตราจารย์ ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร

ประทีน มหาพันธ์ (n.d., p. 23) ระบุว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ดำเนินกิจการมาจนถึง พ.ศ.2517 รัฐบาลของนายสัญญา ธรรมศักดิ์ ได้ตราพระราชบัญญัติ “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ขึ้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้เสนอทูลเกล้าฯ เพื่อขอให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานนามมหาวิทยาลัย ต่อมาวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ.2517 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามมหาวิทยาลัยว่า “ศรีนครินทรวิโรฒ” มีความหมายว่า “มหาวิทยาลัยที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร” จากนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้ยกฐานะจาก “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” เป็น “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ทำให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้ง 8 แห่ง ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย “วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน” ได้รับการยกฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน” ในวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2517 เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่บริหารงานในรูปแบบ

“วิทยาเขต” มาจนกระทั่งถึงปี พ.ศ.2533 นับรวมแล้วเป็นการบริหารภายใต้ชื่อ มศว บางแสน ในรูปแบบวิทยาเขต 16 ปี

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2546, p. 19) ระบุว่าสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่มีความเป็นมายาวนานที่สุด มีหลากหลายรูปแบบ ทั้งหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือ และเอกสารประเภทอื่น เทคโนโลยีการพิมพ์ที่เจริญก้าวหน้าขึ้น ทำให้เกิดการผลิตสิ่งพิมพ์ขึ้นจำนวนมากในเวลาอันรวดเร็ว สื่อสิ่งพิมพ์จึงมีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ทั้งบทบาทการพัฒนาองค์กร บทบาทในการบันทึกเรื่องราวหรือเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ บทบาทในการพัฒนาการศึกษา และบทบาทด้านอื่น การที่คนรุ่นต่อมาได้อ่านเรื่องราว ทำความเข้าใจเหตุการณ์ที่บันทึกไว้ในสื่อสิ่งพิมพ์ จะทำให้รับรู้ประวัติและพัฒนาการของเรื่องราวเกี่ยวกับองค์กรที่ตนสังกัด สื่อสิ่งพิมพ์จึงเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา สถาบันทางการเมือง สถาบันอื่น ๆ ทางสังคม และเป็นประโยชน์ต่อการแสวงหาความรู้ของปัจเจกชน

จากการทบทวนเอกสารจากสื่อสิ่งพิมพ์หลากหลายประเภทเกี่ยวกับความเป็นมาในช่วงที่มีการเปลี่ยนผ่านจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน เป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน นั้นพบว่าการกล่าวถึงประปราย ไม่เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลบางส่วนถูกบันทึกไว้เป็นข้อความสั้น ๆ โดยอดีตผู้บริหารสถาบันในแต่ละช่วงเวลา บางส่วนถูกบันทึกไว้ในคำสดุดีสั้น ๆ ที่เขียนโดยอดีตผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลเหล่านี้อยู่กระจัดกระจายไม่เป็นระบบ ผู้วิจัยต้องการศึกษาสิ่งที่สื่อสิ่งพิมพ์ได้บันทึกเรื่องราวไว้เกี่ยวกับสถาบันการศึกษาแห่งนี้ จัดหมวดหมู่ของข่าวสารให้เป็นระบบที่อ่านเข้าใจง่าย โดยศึกษาว่าสื่อสิ่งพิมพ์ซึ่งเป็นเอกสารประวัติศาสตร์นำเสนอประวัติของสถาบันการศึกษาแห่งนี้แบ่งออกเป็นเรื่องหรือประเด็นอะไรบ้าง และแต่ละประเด็นนั้นมีรายละเอียดอย่างไร จึงนำมาสู่การศึกษาขึ้นนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives)

เพื่อศึกษาการนำเสนอข่าวสารของสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับความเป็นมาของสถาบันการศึกษาที่ชื่อว่า “วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน” จนกระทั่งยกฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน”

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภทที่บันทึกเรื่องราว ความเป็นมาของ

วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ที่ดำเนินกิจการในฐานะ “วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน” มาตั้งแต่ พ.ศ.2498 จนถึงปี พ.ศ.2517 รวมระยะเวลาประมาณ 19 ปีจนกระทั่งได้รับการยกฐานะเป็น “มศว บางแสน” ทั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาข้อเขียนที่ถูกบันทึกไว้เกี่ยวกับความเป็นมาของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ ปัจจัยที่เอื้อต่อการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย แนวคิดการแยกตัวเป็นเอกเทศ และปรากฏการณ์หลังจากยกฐานะเป็น มศว บางแสน ดังภาพ 1

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Related Literature)

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสถาบันการศึกษาแห่งนี้พบว่ามีการบันทึกเรื่องราวไว้กระจัดกระจาย ไม่เป็นหมวดหมู่ บางส่วนเป็นข้อเขียนสุดดีของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในอดีตที่เกี่ยวข้องในฐานะนายกสภามหาวิทยาลัยแห่งนี้ บ้างก็เป็นข้อเขียนสุดดีสั้น ๆ ของผู้ก่อตั้งสถาบันการศึกษาแห่งนี้ บ้างก็เป็นข้อเขียนสุดดีสั้น ๆ ของบุคคลที่เคยบริหารฯ สถาบันการศึกษาแห่งนี้ในขณะยังใช้ชื่อว่า “วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน” และในสมัยที่สถาบันการศึกษาแห่งนี้มีชื่อว่า “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน” โดยมีจุดประสงค์เพื่อสุดดีสถาบันการศึกษาแห่งนี้ในแต่ละโอกาส ทว่ายังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาความเป็นมาของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ อย่างจริงจัง อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ค้นหาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานชิ้นนี้ จากการทบทวนวรรณกรรมสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรก เป็นวรรณกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนใน

ระดับอุดมศึกษา ส่วนที่สอง เป็นวรรณกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาองค์กร ดังต่อไปนี้

การจัดการเรียนการสอน

วรรณกรรมเรื่องแรกเป็นของศรีพิลลย์โชติไทยสง, นภัสสวงศ์ โอสถิลป์ และณัฐชาทวีแสงสกุลไทย. (2561, pp. 28-44). ศึกษาเรื่อง “การจัดการนวัตกรรมการในสถาบันอุดมศึกษา กรณีศึกษาศูนย์กลางนวัตกรรมการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ผู้ศึกษากำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ เพื่อสร้างกรอบการบริหารจัดการนวัตกรรมการศูนย์กลางนวัตกรรมการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีจุดประสงค์ให้ นิสิต อาจารย์ บุคลากร ศิษย์เก่า ได้ใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมการนี้ งานชิ้นนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ สร้างข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากนั้นได้จำแนกความต้องการออกตามโมเดลของคาโน (Kano's Model) แล้วแปลงความต้องการจากการวิเคราะห์เป็นความต้องการด้านการออกแบบ หรือ คุณลักษณะทางเทคนิค (Technical

Descriptors) โดยใช้การกระจายหน้าที่เชิงคุณภาพ (Quality Function Deployment: QFD) ในการวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะทางเทคนิคที่มีความสำคัญสูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ 1) การเปิดช่องทางในการประสานงานกับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน 2) การสร้างกลยุทธ์สนับสนุนการสร้างนวัตกรรม 3) การสร้างความร่วมมือภายในคณะฯ ตามลำดับ ส่วนผลการศึกษาประเด็นรอบการจัดการนวัตกรรม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการสร้างแนวคิด กระบวนการ และทักษะในการคิดแบบนวัตกรรม 2) ขั้นตอนปฏิบัติการเพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม และ 3) ขั้นตอนการนำผลงานไปสู่เชิงพาณิชย์และสังคม

งานชิ้นต่อมาเป็นการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแบบการสอน การอ่าน เพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธวิธีการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทและแผนภูมิความหมาย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี” เป็นงานของฉลอง รัตนพงษ์ (2557, p. 5) สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน ผู้ศึกษากำหนดวัตถุประสงค์ไว้เพื่อต้องการ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธวิธีการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทและแผนภูมิความหมาย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านทำความเข้าใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธวิธีการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทและแผนภูมิความหมาย ทั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดวัตถุประสงค์ย่อยไว้ 2 ข้อ ได้แก่ 2.1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ ใช้ยุทธวิธีการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทและแผนภูมิความหมาย 2.2) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียน โดยใช้รูปแบบการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ ใช้ยุทธวิธีการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทและแผนภูมิความหมาย

ผลการวิจัยพบ 2 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1. รูปแบบการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธวิธีการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทและแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านทำ

ความเข้าใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีชื่อว่า PMPC Model ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ ความช่วยเหลือและการสอนที่ชัดเจน 2) การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้อ่านอิสระ 3) กระบวนการเรียนการสอน 4) การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และ 5) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ 2. ประสิทธิภาพของรูปแบบ พบว่า หลังเรียนตามรูปแบบแล้ว นักศึกษามีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจนั้น บุคคลที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

การพัฒนาองค์กร

งานชิ้นแรกเป็นของวิโรจน์ โชติพิพัฒน์วรกุล คุณวุฒิ คนฉลาด เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม (2555, pp. 216-231) ศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในทศวรรษหน้า : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก” ผลการศึกษาพบว่า ในด้านนโยบายและแผนพัฒนา ผู้บริหารควรทบทวนปรัชญาหรือปณิธานของสถาบันให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รักษาเอกลักษณ์และความเป็นเฉพาะทางของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ในแต่ละวิทยาเขต และจัดทำแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยให้นำไปสู่การปฏิบัติได้

ด้านการบริหารและการจัดการ ผู้บริหารสถาบันควรปรับโครงสร้างการบริหารให้มีความคล่องตัว และมีความยืดหยุ่น ติดตามการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม และมีระบบการประเมินคุณภาพขององค์การและผู้บริหารมหาวิทยาลัย วางแผนการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ ใ้บุคลากรของสถาบันมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในนโยบายที่สำคัญ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบัน ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ผู้บริหารสถาบันควรจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะการปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ด้านการบริหารการเงินและทรัพย์สิน พบว่า ผู้บริหารสถาบันควรจัดทำแผนงบประมาณที่สอดคล้องกับแผนการพัฒนารวมของมหาวิทยาลัย ด้านการผลิตบัณฑิต

พบว่า ผู้บริหารสถาบันควรพัฒนาหลักสูตรเพื่อผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติที่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาประเทศ ในรูปแบบสหกิจศึกษากับหน่วยงานของรัฐและเอกชน

งานชิ้นต่อมาเป็นของวาสนา เลิศมะเลา และเทพศักดิ์ บุญรัตพันธุ์ (2561, pp. 209-248) ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาองค์การสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นอกจากเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถาบันการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ประกอบด้วย ปัจจัยด้านสมรรถนะ ปัจจัยด้านการพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ปัจจัยด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม ปัจจัยด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อระดับความสำเร็จในการพัฒนาองค์การสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บทสังเคราะห์จากการทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยแบ่งวรรณกรรมออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกวรรณกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ งานของศรีพิไล นภัสวงศ์ และณัชชา ที่มุ่งศึกษาการจัดการนวัตกรรมของคณะวิศวกรรมศาสตร์ เพื่อบริการนิสิต บุคลากร อาจารย์ ศิษย์เก่า ข้อค้นพบคือ คณะควรให้ความสำคัญกับการเปิดช่องทางประสานงานกับหน่วยงานภายนอกมากขึ้น ควรจะมีกลยุทธ์ที่ชัดเจนในการสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมของนิสิต และสร้างระบบความร่วมมือภายในคณะ งานของวาสนา เลิศมะเลา และคณะศึกษา “การพัฒนาองค์การสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” พบว่า ปัจจัยด้านสมรรถนะด้านการพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ ด้านการทำงานเป็นทีมด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ล้วนมีอิทธิพลต่อระดับ

ความสำเร็จในการพัฒนาองค์การสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ส่วนวรรณกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาองค์การมหาวิทยาลัย งานชิ้นแรกเป็นของ วิโรจน์ โชติพิพัฒน์วรกุล คุณวุฒิ คนฉลาด เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม ผู้ศึกษากำหนดตัวแปรการพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ การพัฒนาด้านนโยบายและแผนพัฒนา ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารการเงินและทรัพย์สิน และด้านการผลิตบัณฑิต

ระเบียบวิธีการวิจัย (Research Methodology)

การศึกษาเรื่อง “สื่อสิ่งพิมพ์กับการนำเสนอประวัติ วศ.บางแสน สุ่มศว บางแสน” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการศึกษาเอกสาร (Document Study) จากสื่อสิ่งพิมพ์ (Printed Media) ทุกประเภทที่นำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับความเป็นมาของวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ประกอบด้วย บันทึก 25 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน บันทึก 33 ปี มหาวิทยาลัยบูรพา บันทึก 40 ปี มหาวิทยาลัยบูรพา บันทึก 50 ปี มหาวิทยาลัยบูรพา และสื่อสิ่งพิมพ์อีกหลากหลายประเภทที่นำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับประวัติของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ ประเด็นที่ศึกษาประกอบด้วย 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1. กำเนิดวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน 2. การยกฐานะสู่มหาวิทยาลัย 3. จุดเริ่มต้นของแนวคิดการยกฐานะจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน สุ่มศว บางแสน 4. ปรากฏการณ์หลังการยกฐานะเป็น มศว บางแสน ผู้ศึกษาต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร “สิ่งพิมพ์” ทุกประเภท เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน สมบูรณ์มากที่สุด

ผลการศึกษา (Results)

จากการศึกษาเรื่อง “สื่อสิ่งพิมพ์กับการนำเสนอประวัติ วศ.บางแสน สุ่มศว บางแสน” ผู้ศึกษาแบ่งการนำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 4 ประเด็น ดังภาพ 2

ภาพ 2 แสดงพัฒนาการของ มศว บางแสน

จากภาพ 2 ผลการศึกษาประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่ 1.กำเนิด วศ.บางแสน 2.เหตุการณ์ที่เอื้อต่อการยกฐานะสู่มหาวิทยาลัย 3.จุดเริ่มต้นของแนวคิดการแยกตัวออกเป็นเอกเทศ 4.ปรากฏการณ์หลังการยกฐานะเป็น มศว บางแสน ดังต่อไปนี้

1. กำเนิดวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน

ผลการศึกษาพบ 2 ประเด็น ได้แก่ 1.รัฐบาลจอมพล ป.พิบูลสงคราม ต้องการขยายการศึกษาไปสู่ภูมิภาค 2.การสร้างวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ดังต่อไปนี้

1.1 จอมพล ป. พิบูลสงคราม ต้องการให้สังคมเห็นว่ารัฐบาลให้ความสำคัญกับการศึกษา

ผลการศึกษาพบ 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) การขยายการศึกษาระดับให้ปริญญาไปสู่ภูมิภาค 2) การสกัดนักเรียนไม่ให้แห่เข้ามาเรียนในกรุงเทพ ดังต่อไปนี้

- การขยายการศึกษาระดับให้ปริญญาออกไปสู่ภูมิภาค

ประเทิน มหาพันธ์ (n.d., n.p.) ระบุว่า ในอดีตนั้นยังไม่มีสถาบันการศึกษาส่วนภูมิภาคแห่งใดที่ประสาทปริญญาให้แก่บัณฑิต รัฐบาลของจอมพล ป. ต้องการให้สังคมได้ประจักษ์ว่าท่านให้ความสำคัญกับการศึกษา จึงขยายการศึกษาในระดับให้ปริญญาออกไปสู่ภูมิภาค ดังข้อความ “จอมพล ป. พิบูลสงคราม มีแนวคิดจะขยายการศึกษาไปสู่ภูมิภาค จึงได้ตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นที่บางแสน เป็นวิทยาเขตของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร”

ข้อความข้างต้นสอดคล้องกับข้อความใน “หนังสือที่ระลึกวางศิลาฤกษ์ วศ.บางแสน” วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2498 ที่ระบุว่า จอมพล ป. พิบูลสงคราม เห็นว่ามหาวิทยาลัยที่เปิดสอนในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยมีเพียงในกรุงเทพมหานครเท่านั้น ขณะที่จังหวัดต่าง ๆ ในภูมิภาคยังไม่มีสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนระดับให้ปริญญาจึงเป็นเหตุให้นักเรียนต่างเดินทางเข้ามาศึกษาในกรุงเทพมหานคร เพราะเชื่อว่าการศึกษาที่ดีมีเฉพาะในกรุงเทพมหานคร ดังข้อความ “ระเบียบการปกครองของเรา ศูนย์กลางการบริหารอยู่ที่เมืองหลวงแห่งเดียว ดังนั้น ความเจริญทางการศึกษาจึงมาประชุมกันอยู่ในพระนคร ผลของการนี้ทำให้นักเรียนที่ต้องการเรียนชั้นสูงต้องเดินทางเข้ามาในพระนคร เกิดความเชื่อที่ว่าการศึกษาดี ๆ หาได้ในพระนครแค่แห่งเดียว”

- การสกัดนักเรียนไม่ให้แห่เข้าเรียนในกรุงเทพ

ประเทิน มหาพันธ์ (n.d., n.p.) ระบุว่า การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เลือกชัยภูมิที่บางแสนเป็นที่ตั้งของวิทยาลัยวิชาศึกษานั้น เหตุผลหนึ่งเป็นเพราะต้องการสกัดไม่ให้นักเรียนแห่กันเข้ามาเรียนในกรุงเทพ ดังข้อความ

“จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ท่านให้ พล.อ.มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สร้างวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขึ้นที่ตำบลแสนสุข เป็นเพราะท่านต้องการที่จะสกัดไม่ให้นักเรียนแห่กันเข้ามาเรียนในกรุงเทพ โดยเฉพาะสกัด

นักเรียนจากภาคตะวันออก จึงสร้างวิทยาลัยวิชา
การศึกษาอีกสาขาหนึ่งขึ้นที่บางแสน”

1.2 การสร้างวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน

ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นย่อย
ได้แก่ 1) พล.อ.มังกร พรหมโยธี หาซื้อที่ดิน
2) การเร่งรัดงบประมาณก่อสร้างอาคาร ดังต่อไปนี้

● พล.อ.มังกร พรหมโยธี หาซื้อที่ดิน

พล.อ.มังกร พรหมโยธี หรือที่คนทั่วไปเรียกกัน
ว่า “หลวงพรหมโยธี” รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับคำสั่งจากจอมพล ป.
พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้หาซื้อที่ดินบริเวณ
ตำบลแสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี เพื่อดำเนินการก่อสร้าง
สถาบันการศึกษาขึ้นในพื้นที่ตำบลแสนสุข ดังข้อความ
“เดิมทีนั้นพื้นที่แห่งนี้เป็นส่วนมะพร้าวขนาดใหญ่
ชาวบ้านเรียกกันว่า “สวนหลวง” เพราะเป็น
สวนของกรมหมื่นพิฆิตปริสากร รัฐบาลได้อนุมัติเงิน
กระทรวงการคลังจำนวน 252,000 บาท ให้
พล.อ.มังกร พรหมโยธี เพื่อนำมาซื้อที่ดินแปลงนี้”

● บางแสน ใกล้กรุงเทพฯ

ธำรง บัวศรี (n.d., n.p.) ระบุว่า ในช่วงก่อนปี
พ.ศ.2500 มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนระดับอุดมศึกษามี
น้อยมาก และไม่มีที่ตั้งอยู่ในต่างจังหวัด ทั้หมด จอม
พล ป. พิบูลสงคราม เห็นว่าคนเดินทางเข้ามาเรียนใน
กรุงเทพฯ มากขึ้น ท่านจึงให้ พล.อ.มังกร พรหมโยธี
สร้างสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนระดับให้ปริญญาขึ้น
ที่บางแสน จังหวัดชลบุรี เนื่องจากตั้งอยู่ไม่ไกลจาก
กรุงเทพฯ มากนัก ดังข้อความ “จอมพล ป.ท่านผลักดัน
ให้ พล.อ.มังกร สร้างวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน
ขึ้น ณ ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เพราะ
อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ เท่าใดนัก สามารถถ่ายโอน
บุคลากรได้สะดวก”

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2523, n.p.) ระบุว่า
พล.อ.มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ขึ้นอีกสาขาหนึ่งที่บางแสน เพราะตั้งอยู่ไม่ห่างไกลจาก
กรุงเทพฯ มากนัก ดังข้อความ “คุณหลวงพรหมโยธีท่าน
ใฝ่ฝันจะมีเมืองมหาวิทยาลัยเกิดขึ้น ณ ตำบลนี้ เพราะ
ไม่ใกล้ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ”

2. การยกฐานะสู่มหาวิทยาลัย

จากการศึกษาจากเอกสารเกี่ยวกับการยก
ฐานะจาก วศ.บางแสน สุ่มศ.บางแสน พบว่ามี
ปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งเอื้อต่อการยกฐานะ
ดังกล่าว แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) วิทยาลัย
วิชาการศึกษา บางแสน เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว
2) การเรียกร้องให้รัฐบาลยกฐานะเป็น
“มหาวิทยาลัย” ดังต่อไปนี้

2.1 วศ.บางแสน เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว

ปีน มาลากุล (2529, n.p.) ระบุว่า หลังจาก
พล.อ. มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น ได้ก่อตั้งวิทยาลัยวิชา
การศึกษา บางแสน มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2498 นับจากนั้น
เป็นต้นมาสถาบันการศึกษาแห่งนี้เติบโตอย่างรวดเร็ว
ผลการศึกษาพบ 2 ประเด็น ได้แก่ 1) จำนวนนิสิต
เจ้าหน้าที่ อาจารย์ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง 2) มีการ
ขยายหน่วยงานเพิ่มอย่างต่อเนื่อง ดังต่อไปนี้

● จำนวนนิสิต เจ้าหน้าที่ อาจารย์ เพิ่มขึ้น
อย่างต่อเนื่อง

เกษม สุวรรณกุล (n.d., n.p.) ระบุว่า
สถาบันการศึกษาแห่งนี้เกิดจากความไม่พร้อม
นานัปการ แต่เมื่อเวลาผ่านไปสถาบันนี้ได้เติบโตเป็น
ลำดับอย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว มีจำนวนนิสิต อาจารย์
และเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้นมาโดยตลอด ดังข้อความ
“สถาบันการศึกษาแห่งนี้เจริญก้าวหน้ามาตามลำดับ
เริ่มจากมีบุคลากรไม่กี่คน มาวันนี้มีบุคลากรเพิ่มมา
ขึ้นเรื่อย ๆ เชื่อว่าจะไม่มีอุปสรรคใด ๆ ที่จะมายับยั้ง
การเติบโตของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ได้”

● มีการขยายหน่วยงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เกษม สุวรรณกุล (n.d., n.p.) ระบุว่า ในอดีต
เมื่อครั้งที่มีการก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน
สถาบันการศึกษาแห่งนี้มีเพียงอาคารไม่กี่แห่ง แต่
มาถึงปัจจุบัน เกิดอาคาร สำนักงานเพิ่มขึ้นอย่าง
รวดเร็ว มีการเปิดสอนนิสิตในหลากหลายสาขาวิชา
มากขึ้น ทำให้มีอาคารเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ประเทิน มหาจันทร์ (n.d., n.p.) ระบุว่า
วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน เติบโตขึ้นอย่าง
ต่อเนื่อง เหตุผลหนึ่งเป็นเพราะได้รับโอนโรงเรียน
สาธิต พิบูลบำเพ็ญ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันแห่งนี้
และได้รับโอนวิทยาลัยบางแสนให้เป็นส่วนหนึ่งของ

สถาบันแห่งนี้ อีกเหตุผลหนึ่งเป็นเพราะมีอาจารย์ที่จบการศึกษาในศาสตร์ที่หลากหลายเข้ามาทำงานในสถาบันแห่งนี้เพิ่มมากขึ้น จึงขยายหน่วยงานได้อย่างต่อเนื่อง ดังข้อความ

“วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน เติบโตอย่างรวดเร็ว เพราะได้รับโอนโรงเรียนพิบูลบำเพ็ญ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันแห่งนี้ ทั้งได้รับโอนวิทยาลัยบางแสนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสถาบัน ทั้งยังมีอาจารย์ที่จบการศึกษาในศาสตร์ที่หลากหลายเข้ามาร่วมงานมากขึ้น”

2.2 การเรียกร้องให้รัฐบาลยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย

การเรียกร้องให้รัฐบาลยกฐานะจาก “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” เป็น “มหาวิทยาลัย” นั้นมีมาโดยตลอด ในอดีตก่อนที่รัฐบาลจะออกกฎหมายยกฐานะให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็น “มหาวิทยาลัย” นั้น บุคลากรจาก “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” ทุกแห่ง ได้ร่วมกันเคลื่อนไหวและเรียกร้องให้ผู้มีอำนาจตรากฎหมายยกฐานะจาก “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” ให้มีสถานะเป็น “มหาวิทยาลัย” ผลจากการเรียกร้องได้ทำให้รัฐบาลตรากฎหมายยกฐานะเป็น “มหาวิทยาลัย” ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอในประเด็นนี้เป็น 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) ผู้บริหารวิทยาลัยวิชาศึกษาร่วมมือกันเรียกร้องให้รัฐบาลยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย 2) เกิดการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐบาล ดังต่อไปนี้

- ผู้บริหารวิทยาลัยวิชาศึกษาร่วมมือกันเรียกร้องให้รัฐบาลยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย

เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร (n.d., n.p.) ระบุว่า ในอดีตผู้บริหารวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้ง 8 แห่ง ได้นัดหมายเพื่อพูดคุยกันถึงความร่วมมือเพื่อให้รัฐบาลยกฐานะจากวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัย หลังการพูดคุยกัน ทุกคนต่างเห็นพ้องต้องกันว่าสมควรจะยกฐานะไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัย เนื่องจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาทุกแห่งต่างก็มีความพร้อม ทั้งความพร้อมของบุคลากร เจ้าหน้าที่ และความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ดังข้อความ

“นิสิต บุคลากร และคณาจารย์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้ง 8 แห่ง ได้รวมพลังกันเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลยกฐานะจาก “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” เป็น “มหาวิทยาลัย” ผลจากการเรียกร้องทำให้รัฐบาลใน

ช่วงเวลานั้นเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขึ้น”

- เกิดการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐบาล เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร (n.d., n.p.) ระบุว่า การที่นักศึกษาและประชาชนร่วมกันเรียกร้องประชาธิปไตยจากรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ที่ใช้อำนาจเด็ดขาดเข้าสลายการชุมนุมของนักศึกษาและประชาชนในช่วงปี พ.ศ.2516 ทำให้เกิดการต่อสู้กันระหว่างคน 2 กลุ่ม มีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บหลายคน สถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นส่งผลให้จอมพลถนอมพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี บุคคลที่เข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนต่อมาคือ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ แม้ว่านายสัญญาจะเข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรี แต่นักศึกษา บุคลากร และผู้บริหารวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้ง 8 แห่ง ยังคงเรียกร้องให้รัฐบาลของนายสัญญาตรากฎหมายยกฐานะให้ “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” เป็น “มหาวิทยาลัย” จนกระทั่งนายกรัฐมนตรีเห็นว่ามีความจำเป็นต้องยกฐานะสู่การเป็นมหาวิทยาลัย จึงให้ตรากฎหมายขึ้นดังข้อความ

“ภายหลังจากเกิดเหตุการณ์เดือนตุลาคม พ.ศ. 2516 การเรียกร้องให้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยยังคงดำเนินต่อไป เมื่อถึงรัฐบาลนายสัญญา ธรรมศักดิ์ ท่านได้อนุมัติให้ “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” ยกฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ทำให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน มีฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน”

3. จุดเริ่มต้นของแนวความคิดการแยกตัวเป็นเอกเทศ

จากการศึกษาจากเอกสารประวัติศาสตร์พบว่า ความคิดที่จะแยกวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ออกจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตรนั้น มีมาตั้งแต่เมื่อครั้งเริ่มก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ในปี พ.ศ.2498 ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1. ความต้องการให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2. สถาบันมีความพร้อมที่จะเติบโตด้วยตนเอง ดังต่อไปนี้

3.1 ความต้องการให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ในอดีต เห็นว่าถ้าหากวิทยาลัย

วิชาการศึกษา บางแสน (วศ.บางแสน) แยกตัวออกมาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษาแห่งนี้หลายประการ จึงเกิดแนวคิดที่จะแยกตัวเป็นอิสระจากการเป็นวิทยาเขตหนึ่งของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ผลการศึกษาในประเด็นนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) การแยกตัวเพื่อการบริหารที่คล่องตัว 2) เหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 ที่เอื้อประโยชน์ต่อการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

- การแยกตัวเพื่อการบริหารที่คล่องตัวเชาวน์ มณีวงษ์ (n.d., n.p.) ระบุว่าผู้บริหารวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ในอดีตที่ชื่อ ดร.ธำรง บัวศรี เห็นว่า ถ้าหากสถาบันการศึกษาแห่งนี้แยกตัวเป็นอิสระจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตรได้ จะทำให้การบริหารคล่องตัวมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งจะทำให้สถาบันพัฒนาก้าวหน้าไปได้รวดเร็วมากกว่าการเป็นวิทยาเขตหนึ่งของสถาบันที่ประสานมิตร ดังข้อความ

“ดร.ธำรง บัวศรี ท่านพูดกับพวกเราอยู่บ่อย ๆ ว่าเราจะต้องเป็นอิสระ เราจะต้องเป็นมหาวิทยาลัยของเราเอง เราต้องเจริญ พัฒนา ก้าวหน้าด้วยตัวของเราเอง ถ้าแยกออกเป็นอิสระได้เราจะก้าวหน้าได้เร็ว”

ทั้งนี้ เชาวน์ มณีวงษ์ (n.d., n.p.) ระบุว่าคำพูดของ ดร.ธำรง ยังคงอยู่ในความทรงจำของนิสิตและอาจารย์วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ทุกคน การที่ ดร.ธำรง เห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องแยกวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ออกจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เพราะผู้บริหารวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน จะได้บริหารงานได้คล่องตัวมากขึ้น ถึงแม้ว่ากาลจะล่วงเลยมาถึง พ.ศ.2517 ขณะนั้นสถาบันการศึกษาแห่งนี้ได้รับการยกฐานะเป็นมศว บางแสน แล้วก็ตาม แต่ก็ยังคงเป็น “วิทยาเขต” หนึ่งของ มศว ประสานมิตร การคิดที่จะแยกตัวออกเป็นอิสระเป็นไปตามแนวคิดของ ดร.ธำรง บัวศรี และเป็นไปตามแนวคิดของหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ และอาจารย์สวัสดิ์ ปุษปาคม ซึ่งทั้ง 3 ท่านได้บริหารสถาบันการศึกษาแห่งนี้ ได้รับรู้ข้อจำกัดของการบริหารเป็นอย่างดี ทั้ง 3 ท่านเห็นตรงกันว่าสักวันหนึ่งในอนาคต สถาบันแห่งนี้จะต้องแยกตัวเป็นเอกเทศให้ได้

3.2 สถาบันมีความพร้อมที่จะเติบโตด้วยตนเอง

ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) มีความพร้อมทางวิชาการ 2) มีความพร้อมด้านอาคารและสถานที่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- มีความพร้อมทางวิชาการ

ประเทิน มหาจันทร์ (n.d., n.p.) ระบุว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2498 ดำเนินกิจการมาจนถึงวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ.2517 ซึ่งเป็นวันที่มีการตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรวมแล้วดำเนินการในฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ประมาณ 19 ปี สถาบันแห่งนี้มีจุดเด่นคือเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งแรกในภูมิภาคของประเทศไทย มีความพร้อมในทางวิชาการมากขึ้นตามลำดับ เห็นได้จากการเปิดสอนหลากหลายสาขาวิชามากขึ้น มีอาจารย์ที่มีคุณวุฒิเข้ามาทำงานในสถาบันเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ สังคมเชื่อมั่นในความพร้อมทางวิชาการของสถาบันแห่งนี้ ดังข้อความ “สถาบันแห่งนี้เจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับ มีความพร้อมและมุ่งมั่นที่จะทำหน้าที่เป็นผู้นำการศึกษาในภูมิภาคตะวันออก ทั้งการให้การศึกษาอบรม การค้นคว้า การบริการสังคม”

- มีความพร้อมด้านอาคารและสถานที่

ผู้บริหารวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน เห็นตรงกันว่าแม้ว่าสถาบันการศึกษาแห่งนี้จะเกิดขึ้นมาจากความไม่พร้อมในหลายประการ แต่ทว่า เมื่อเวลาผ่านไป สถาบันการศึกษาแห่งนี้มีอาคารเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังที่ ประเทิน มหาจันทร์ (n.d., n.p.) ระบุว่า นับตั้งแต่ได้มีการก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ในปี พ.ศ.2498 สถาบันแห่งนี้มีความพร้อมทางด้านอาคารเรียน และมีหอพักใหม่เพิ่มขึ้นมาโดยตลอด โดยเฉพาะการได้รับโอน “โรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันแห่งนี้ และได้รับโอนพื้นที่ของ “วิทยาลัยบางแสน” เพิ่มเข้ามา มีการก่อตั้งพิพิธภัณฑ์และสถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็มขึ้น ทำให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน มีความพร้อมทั้งอาคารเรียนและสถานที่มากขึ้นเรื่อย ๆ ดังข้อความ

“พ.ศ.2499 วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน รับโอนโรงเรียนพิบูลบำเพ็ญ เข้าเป็นส่วนหนึ่ง ได้รับ

ที่ดินของวิทยาลัยบางแสนเพิ่มเข้ามา และตั้งพิพิธภัณฑสถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็มในปี พ.ศ.2512 แสดงให้เห็นถึงความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ของสถาบันแห่งนี้”

4. ปรากฏการณ์หลังยกฐานะเป็น มศว บางแสน

ผลการศึกษาจากสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังจากรัฐบาลออกกฎหมายให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการยกฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ทำให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอในประเด็นนี้ออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) การแสดงบทบาทสถาบันการศึกษาแห่งภาคตะวันออก 2) การขยายหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยดังต่อไปนี้

4.1 การแสดงบทบาทสถาบันการศึกษาแห่งภาคตะวันออก

หลังจากที่ “วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน” ได้รับการยกฐานะเป็น “มศว บางแสน” สถาบันการศึกษาแห่งนี้ได้แสดงบทบาทเป็นสถาบันการศึกษาแห่งภาคตะวันออก มาโดยตลอด ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอในประเด็นนี้ออกเป็น 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) ผลิตกำลังคนรับใช้สังคมภาคตะวันออก 2) ให้บริการชุมชนและสังคมดังต่อไปนี้

- ผลิตกำลังคนรับใช้สังคมภาคตะวันออก

ผาสุข กุลละวณิชย์ (n.d., n.p.) อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา ได้กล่าวถึงการแสดงบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ในอดีต โดยระบุว่า นับตั้งแต่สถาบันการศึกษาแห่งนี้พัฒนาขึ้นมาจนกระทั่งยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน สถาบันฯได้ผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ รับใช้สังคมภาคตะวันออกอย่างต่อเนื่อง ดังข้อความ

“สถาบันการศึกษาแห่งนี้ก่อตั้งในปี พ.ศ.2498 ในชื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน มาจนบัดนี้ได้รับการยกฐานะเป็น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ได้ผลิตบุคลากรที่มีความรู้สู่สังคมภาคตะวันออกอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะผลิต

บุคลากรรับใช้สังคมภาคตะวันออกเพียงเท่านั้น แต่สถาบันแห่งนี้ได้ผลิตบุคลากรรับใช้สังคมทั่วประเทศ”

- ให้บริการชุมชนและสังคม

ผาสุข กุลละวณิชย์ (n.d.,n.p.) ระบุว่า ทั้งคณาจารย์ เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ได้ทำประโยชน์ให้กับสังคมภาคตะวันออกอย่างมากมาย ทั้งร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่น ทำประโยชน์ให้กับคนในพื้นที่ และร่วมกับหน่วยงานภาคเอกชนในภาคตะวันออกสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าสถาบันแห่งนี้เป็นสถาบันการศึกษาแห่งภาคตะวันออกอย่างแท้จริง ดังข้อความ

“ในด้านการให้บริการชุมชนในภาคตะวันออกนั้น ที่ผ่านมามีคณาจารย์ บุคลากรของมศว บางแสน ได้ปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานรัฐในท้องถิ่นภาคตะวันออกอย่างต่อเนื่อง ทั้งทำงานร่วมกับหน่วยงานภาคเอกชนในพื้นที่ และทำงานร่วมกับหน่วยงานรัฐในพื้นที่ภาคตะวันออก”

4.2 การขยายหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย

จากการศึกษาในประเด็นการขยายหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยพบว่าในช่วงที่มีการยกฐานะเป็นมศว บางแสน สถาบันการศึกษาแห่งนี้มีการแบ่งหน่วยงานภายในออกเป็น 9 ส่วน ดังนี้

- สำนักงานรองอธิการ

เป็นสถานที่ปฏิบัติงานของผู้บริหารสถาบันการศึกษาแห่งนี้ หน่วยงานย่อยในสำนักงานรองอธิการประกอบด้วย 12 ส่วนงาน ได้แก่ 1) งานสารบรรณ 2) งานการเจ้าหน้าที่ 3) งานการเงินและบัญชี 4) งานทะเบียนและสถิติ 5) งานพัสดุ 6) งานอาคารสถานที่ 7) งานหอสมุด 8) งานเอกสารการพิมพ์ 9) งานบริการไปรษณีย์ 10) งานประชาสัมพันธ์ 11) งานวิชาการทหาร 12) งานรักษาความปลอดภัย

- คณะศึกษาศาสตร์

ส่วนงานภายใต้สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ประกอบด้วย 6 หน่วยงานย่อย ได้แก่ 1) สำนักงานเลขานุการคณะ 2) ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา 3) ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยา 4) ภาควิชาหลักสูตรและการสอน (โรงเรียนสาธิต พิบูลบำเพ็ญ

สังกัดภาควิชานี้) 5) ภาควิชาบริหารการศึกษา และ
6) ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

- คณะพลศึกษา

คณะพลศึกษามีหน่วยงานย่อย 4 หน่วยงาน ได้แก่ 1) สำนักงานเลขานุการคณะ 2) ภาควิชาพลศึกษา 3) ภาควิชาสุขศึกษา และ 4) ภาควิชานันทนาการ

- คณะมนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์

คณะมนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์ประกอบด้วย 7 หน่วยงานย่อย ได้แก่ 1) สำนักงานเลขานุการคณะ 2) ภาควิชาภูมิศาสตร์ 3) ภาควิชาประวัติศาสตร์ 4) ภาควิชาสังคมวิทยา 5) ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ 6) ภาควิชารัฐศาสตร์ และ 7) ภาควิชาบริหารธุรกิจ

- คณะวิทยาศาสตร์

ส่วนงานภายใต้สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ประกอบด้วย 7 หน่วยงาน ประกอบด้วย 1) สำนักงานเลขานุการคณะ 2) ภาควิชาคณิตศาสตร์ 3) ภาควิชาเคมี 4) ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ 5) ภาควิชาชีววิทยา 6) ภาควิชาฟิสิกส์ 7) ภาควิชาวิทยาศาสตร์

- คณะพยาบาลศาสตร์

ส่วนงานภายใต้สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ประกอบด้วย 6 ภาควิชา ได้แก่ 1) ภาควิชาการพยาบาลชุมชน 2) ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก 3) ภาควิชาอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ 4) ภาควิชาวิจัยประเมินผลและการบริหารทางการพยาบาล 5) ภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานการพยาบาล และ 6) ภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช

- บัณฑิตวิทยาลัย

ในส่วนบัณฑิตวิทยาลัยพบว่า ไม่มีการแบ่งส่วนราชการเป็นภาควิชาหรือสาขาในหน่วยงานดังกล่าว เนื่องจากบัณฑิตวิทยาลัยมีหน้าที่ประสานงานการดำเนินงานของภาควิชาภายในมหาวิทยาลัย

- อาคาร บุคลากร

ผลการศึกษาพบว่าในช่วงที่ยกฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน” นั้น สถาบันการศึกษาแห่งนี้มีจำนวนอาคารและบุคลากร ดังนี้

- อาคาร

ในช่วงการยกฐานะเป็น มศว นั้น สถาบันการศึกษาแห่งนี้มี 8 อาคารหลัก ได้แก่ 1) อาคารอำนวยการ 2 หลัง 2) อาคารเรียน 10 หลัง 3) หอสมุดกลาง 1 หลัง 4) อาคารพิพิธภัณฑสถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม 1 หลัง 5) โรงพลศึกษา 3 หลัง 6) โรงฝึกงาน 2 หลัง 7) โรงอาหาร 3 หลัง 8) หอพัก 21 หลัง และมีบ้านพักอาจารย์/เจ้าหน้าที่รวม 135 หลัง

- บุคลากร

ในช่วงการยกฐานะเป็น มศว นั้น สถาบันการศึกษาแห่งนี้มีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 148 คน ในจำนวน 148 คนนั้นมีอาจารย์ที่มีวุฒิกศศิปริญญาเอก 12 คน ปริญญาโท 105 คน ปริญญาตรี 30 คน ประกาศนียบัตรชั้นสูง 1 คน ในจำนวนทั้งหมดนี้มีบุคคลที่เป็นข้าราชการ 19 คน ลูกจ้างประจำ 144 คน ลูกจ้างชั่วคราว (เจ้าหน้าที่) 28 คน

อภิปรายผลการวิจัย (Discussion)

จากการศึกษาเรื่อง “สื่อสิ่งพิมพ์กับการนำเสนอประวัติ วศ.บางแสน สู่ มศว บางแสน” ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

สถาบันการศึกษาแห่งนี้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที 8 กรกฎาคม พ.ศ.2498 มีชื่อว่า “วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน” เรียกสั้น ๆ ว่า “วศ.บางแสน” เป็นวิทยาเขตหนึ่งของ “วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร” ในช่วงที่สถาบันแห่งนี้ดำเนินกิจการในนาม “วศ.บางแสน” มีผู้บริหารซึ่งดำรงตำแหน่ง “รองอธิการ” ทั้งสิ้น 3 คน ได้แก่ ดร.อึ้ง บัศรี หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ และอาจารย์สวัสดิ์ ปุชปาคม ทั้ง 3 ท่านเห็นตรงกันว่าถ้าหากสถาบันการศึกษาแห่งนี้แยกตัวเป็นอิสระจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ได้ จะทำให้การบริหารงานมีความคล่องตัว ซึ่งจะทำให้การพัฒนารองคณัติรวดเร็วขึ้น

ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้สอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2550, p. 436) ที่ระบุว่าในการพัฒนาองคณัตินั้น ผู้บริหารองคณัติจะพยายามเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบต่าง ๆ ในองคณัติอย่างมีแบบแผน มีการวิเคราะห์ปัญหา วางยุทธศาสตร์ เพื่อให้องคณัติดำเนินก้าวหน้าอย่างมีทิศทาง จากความ

ข้างต้น จะเห็นว่า ผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้บริหาร วิทยาลัยวิชาการศึกษา ไม่ว่าจะเป็น ดร.อรรถ บัวศรี หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ และอาจารย์สวัสดิ์ ปุชปาคม ต่างก็ให้แนวคิดแก่ผู้ได้บังคับบัญชาและนิสิต ไว้เสมอว่าในอนาคตนั้นสถาบันการศึกษาแห่งนี้จะต้อง แยกตัวเป็นอิสระจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสาน มิตร ให้ได้ เพราะเห็นว่าจะได้ประโยชน์มากกว่าที่อยู่ใน สภาพเช่นนี้

ในช่วงก่อน พ.ศ.2517 นั้น ได้เกิดเหตุการณ์นิสิต และประชาชนร่วมกันเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลทหาร ที่บริหารประเทศโดยจอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น บริบทสังคมไทยขณะนั้น นิสิต และประชาชนต่างเรียกร้อง “ประชาธิปไตย” จากรัฐบาลที่ใช้อำนาจเด็ดขาดบริหารประเทศ การเดินขบวนเรียกร้องดังกล่าวได้ทำให้จอมพลถนอม พ้นจากการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จากความ วุ่นวายที่เกิดขึ้นในกรุงเทพฯ ทำให้ผู้บริหารวิทยาลัย วิชาการศึกษา ประสานมิตร ในขณะนั้นมีคำสั่งให้รอง ศาสตราจารย์สวัสดิ์ ปุชปาคม “รองอธิการ” วิทยาลัย วิชาการศึกษา บางแสน” กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร (พ.ศ.2516)

การที่รองศาสตราจารย์สวัสดิ์ย้ายไปปฏิบัติงาน ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร นั้น เป็นประโยชน์ สำหรับผู้ที่เรียกร้องให้สถาบันการศึกษาแห่งนี้แยกตัวออก จากสถาบันการศึกษาที่ประสานมิตร เพราะรอง ศาสตราจารย์สวัสดิ์ เคยเป็นผู้บริหารวิทยาลัยวิชา การศึกษา บางแสน มาประมาณ 13 ปี รู้ข้อจำกัดใน การบริหารงานสถาบันการศึกษาแห่งนี้เป็นอย่างดี อย่งไรก็ตาม การแยกตัวออกเป็นอิสระจากการเป็น วิทยาเขตหนึ่งของสถาบันการศึกษาที่ประสานมิตรนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น

นอกจากการอธิบายด้วยแนวคิดการบริหาร องค์การแล้ว ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นยังอธิบายได้ด้วย แนวคิดการบริหารสถานศึกษา ดังที่ บุญจันทร์ จันทรเจียม (2548, p. 13) ระบุว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสถาบันการศึกษาปฏิบัติภารกิจของ ตนเองเพื่อให้องค์กรเจริญก้าวหน้าตามเป้าหมายที่ได้ กำหนดไว้ ประกอบด้วยการบริหารงานบุคคล การ บริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณและการ บริหารงานทั่วไป จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน มีแนวคิดจะ

แยกตัวออกจากการเป็นวิทยาเขตของวิทยาลัยวิชา การศึกษา ประสานมิตร เพราะต้องการให้การ บริหารงานสถาบันการศึกษาแห่งนี้มีความคล่องตัว การแยกออกมาจากสถาบันหลักที่ประสานมิตรจะมี โอกาสพัฒนาได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากกว่า การเป็นวิทยาเขตหนึ่ง วม. ประสานมิตร

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า วิทยาลัย วิชาการศึกษา บางแสน ได้ขยายหน่วยงานภายใน องค์การเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีการรับนิสิตจำนวน เพิ่มขึ้นทุกปี รับบุคลากรเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง แสดงให้เห็นถึง ความพร้อมทั้งด้านบุคลากรที่มีความรู้ในศาสตร์ที่ หลากหลายและมีความพร้อมทางด้านอาคาร สถานที่ ภายในสถาบันแห่งนี้

วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ดำเนินกิจการ มาจนถึงปี พ.ศ.2517 รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขึ้น ประกาศลงในราช กิจจานุเบกษา เล่ม 91 ตอนที่ 112 วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ.2517 สถาบันแห่งนี้จึงได้รับการยกฐานะ เป็น “มหาวิทยาลัย” โดยใช้ชื่อว่า “มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน” เรียกสั้น ๆ ว่า “มศว บางแสน” ซึ่งยังคงเป็น “วิทยาเขต” หนึ่งของ “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การที่ผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิต และบุคลากร ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เรียกร้อง ให้สถาบันฯ แยกตัวออกจากสถาบันที่ประสานมิตร เป็นเพราะเห็นว่าถ้าหากสามารถแยกออกจากการเป็น “วิทยาเขต” ได้นั้นจะทำให้เกิดประโยชน์ในหลายด้าน ทั้งด้านวิชาการ ด้านความอิสระในการตัดสินใจใน เรื่องต่าง ๆ

นอกจากนี้ สาเหตุที่ผู้บริหารฯ สถาบันเห็นว่า สมควรแยกตัวออกจากการเป็นวิทยาเขตหนึ่งของ สถาบันการศึกษาที่ประสานมิตรนั้นเป็นเพราะสถาบัน แห่งนี้มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถจำนวนมาก มี ความพร้อมทั้งทางวิชาการและมีความพร้อมทางด้าน อาคาร สถานที่ หากได้รับการยกฐานะเป็น “มหาวิทยาลัย” จะเป็น “คุณ” ต่อสถาบันการศึกษา แห่งนี้มากกว่าที่ใช้คำว่า “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” ตามที่ ดร.อรรถ บัวศรี ได้

พูดให้ลูกศิษย์และผู้ได้บังคับบัญชาฟังบ่อยครั้ง ส่วนผลการศึกษาปรากฏการณ์หลังจากยกฐานะสู่การ

เป็น “มหาวิทยาลัย” พบว่า หลังจากที่ได้สถาบันฯ ได้รับการยกฐานะให้เป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน แล้ว สถาบันแห่งนี้ได้ผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ออกสู่สังคมอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกัน คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนิสิตสถาบันการศึกษาแห่งนี้ได้ร่วมกับ หน่วยงานรัฐในพื้นที่ภาคตะวันออก และร่วมกับ ภาคเอกชนในพื้นที่ทำประโยชน์ให้กับชุมชนอย่าง สม่ำเสมอเรื่อยมา

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการขยายหน่วยงาน ภายในมหาวิทยาลัยพบว่า เมื่อครั้งที่มีการยกฐานะจาก “วศ.บางแสน” เป็น “มศว บางแสน” ในปี พ.ศ.2517 นั้น สถาบันการศึกษาแห่งนี้แบ่งส่วน ราชการออกเป็น 9 ส่วน คือ สำนักงานรองอธิการ คณะศึกษาศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะมนุษยธรรม ศึกษาและสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะ พยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย

อีกทั้งยังมีหน่วยงานอื่นที่มีการบริหารจัดการ ในลักษณะ “หน่วยงานเทียบเท่าคณะ” ได้แก่ สำนัก หอสมุดกลาง ในปี พ.ศ.2517 นั้น มศว บางแสน มี อาคารอำนวยการ 2 หลัง อาคารเรียน 10 หลัง

หอสมุดกลาง 1 หลัง อาคารพิพิธภัณฑ์และสถานเลี้ยง สัตว์น้ำเค็ม 1 หลัง โรงพลศึกษา 3 หลัง โรงฝึกงาน 2 หลัง โรงอาหาร 3 หลัง หอพัก 21 หลัง มีบ้านพัก อาจารย์/เจ้าหน้าที่รวมทั้งสิ้น 135 หลัง มีบุคลากร 148 คน ประกอบด้วย อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีระดับ ปริญญาเอก 12 คน ปริญญาโท 105 คน ปริญญาตรี 30 คน ประกาศนียบัตรชั้นสูง 1 คน ในจำนวนทั้งหมด นี้มีบุคคลที่เป็นข้าราชการ 19 คน ลูกจ้างประจำ 144 คน ลูกจ้างชั่วคราว (เจ้าหน้าที่) 28 คน ลูกจ้าง ชั่วคราว (คนงาน/พนักงานรักษาความปลอดภัย/ ภารโรง) 16 คน ลูกจ้างโครงการวิจัย 2 คน อาจารย์จ้าง ชั่วคราว 6 คน

กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgments)

บทความวิจัยชิ้นนี้เป็นส่วนหนึ่งของ งานวิจัย เรื่อง “พัฒนาการของมหาวิทยาลัยบูรพาที่ ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์” ได้รับทุนอุดหนุนจากสภาการ วิจัยแห่งชาติ รหัสโครงการ 2561A10803024 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561

บรรณานุกรม (Bibliography)

- Buasri,T. (n.d.). **40 Years Burapha University**. (n.p.). Chonburi.
- Chodthaisong,S. Osodsilp, N. Tawesangsakulthai, N. (2018). **Innovation Management in Higher Education Institute; Case study of Innovation Center**. Faculty Of Engineering, Chulalongkorn University. Engineering, Chiang Mai University. 25 (3), 28-44.
- Chotpipatworakul,W. Konchalad, K. Somphongtham, J. (2012). Guilelines for the Administration Development of Rajamangala University of Technology in the Next Decade: A Case Study of Rajamangala. University of Technology Tawan. **Education Management Journal**. Vol .6 (1). P.216-231.
- Kulawanit,P. (n.d.). **50 Years Burapha University**. (n.p.). Chonburi.
- Suwankul, K. (n.d.). **40 Years Burapha University**. (n.p.). Chonburi.
- Lertmalao, W. and Boonyaratanapa, T. (2018). Organization Development Toward High Performance Organization of Rajabhat Universities in Northeastern Region. **Political Sciences and Public Administration Program**. 9 (2). (July-December 2561) 209-248
- Maneewong,C. (n.d.). **50 Years Burapha University**. (n.p.). Chonburi.
- Mahakhan,P. (n.d.). **25 Years Srinakharinwiroj Bangsaen 8 July.1980** (n.p.). Chonburi.
- Malakul,P. (n.d.). **33 Years, Srinakharinwiroj University**. (n.p.). Chonburi.

- Rattanapong,C. (2014). **The Development of the Reading Comprehension Instructional Model through Reciprocal Teaching and Semantic Mapping Strategies to Enhance Reading Abilities of Undergraduate Students. Doctoral Dissertation,** Curriculum and Instruction, Silpakorn University.
- Serirat,S. (2007). **Management and Organization Behavior.** Bangkok. Theera Film and Cytec.Co.Ltd.
- Thepsuwan, B. (n.d.). **40 Years Burapha University.** Chonburi.
- Watchanasoontorn,C. (n.d.). **40 Years Burapha University.** Chonburi.
- Wittayarat,S. (2003). **Printed Media Production.** Suansunandha Rajabhat University 's printing House. Bangkok.